

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/78/2019
Identifikačné číslo spisu:	8616010101
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:8616010101.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného S. A. pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 17. decembra 2019 v Bratislave dovolanie obvineného S. A. podané prostredníctvom jeho obhajcu Mgr. Matúša Macka proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2018, sp. zn. 5To/26/2018, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného S. A. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Svidník (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 6. júna 2018, sp. zn. 1T/40/2016, uznal obvineného S. A. vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. spáchanom v jednočinnom súbehu s prečinom súlože medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe. Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 199 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho súd na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Tr. zák. mu súd uložil ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený A. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 27. septembra 2018, sp. zn. 5To/26/2018, rozhodol tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený A. najprv sám 7. novembra 2018 a 3. decembra 2018 dovolanie, ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Matúša Macka doplnil 24. októbra 2019; v dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) Tr. por.

Uviedol, že vykonaným dokazovaním nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že by spáchal skutok, ktorý sa mu kládol za vinu. Súdny vychádzali z výpovedí z prípravného konania, hoci poškodená opakovane uviedla, že bola k výpovedi donútená príslušníkmi PZ SR, na ktorých podala sťažnosť, ktorú

ale nikto neriešil. Aj na neho bol vyvíjaný nátlak, aby sa pod hrozbou násillia priznal k niečomu čo v skutočnosti nespáchal a aj on na policajtov neúspešne podal sťažnosť. Uviedol, že keď 3. novembra 2015 po prvýkrát vypovedal, bol pod vplyvom alkoholu; pred výsluchom nebol podrobený dychovej skúške. I napriek zjavnej snahe vyšetrovateľov získať odsudzujúce dôkazy, súdy uverili výpovedi vyšetrovateľa Mgr. R.. Ani závery znaleckých posudkov a zistenia znalcov „nie sú dôkazy o tom, že skutok spáchal“. Sama poškodená poprela, že by medzi nimi malo dôjsť k pohlavnému styku, píše mu listy, chodí za ním na návštevy, takto sa nespráva osoba, ktorá bola znásilnená.

Na podklade týchto skutočností obvinený navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil, že uznesením krajského súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v § 319 Tr. por., aby uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil a okresnému súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Svidník (ďalej len „prokurátor“) tak, že ho navrhol podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť.

Uviedol, že dôvody dovolania neboli dostatočne konkretizované a sú totožné s dôvodmi, ktorými obvinený odôvodňoval svoje odvolanie a s ktorými sa odvolací súd podrobne vysporiadal. Právo na obhajobu nebolo nijako porušené a rozhodnutia súdu boli založené na dôkazoch, ktoré boli súdmi vykonané zákonným spôsobom.

Dňa 3. decembra 2019 bol spisový materiál spolu s dovolaním obvineného riadne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie. Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (pozn. hoci obvinený formálne označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., materiálne namieta nezákonnosť vykonaných dôkazov podľa § 119 ods. 4 Tr. por.) najvyšší súd uvádza, že ani obvinený A. a ani jeho dcéra proti obsahu zápisnice zo 4. novembra 2015 nijako nenamietali a na každej strane ju vlastnoručne podpísali (č. l. 32, 50). Okrem toho, obvinený sa ku skutku priznal opakovane, a to aj pred sudcom pre prípravné konanie pri rozhodovaní o väzbe zo 6. novembra 2015 (č. l. 20). Rovnako vyšetrovateľ Mgr. R. akýkoľvek nátlak vylúčil, pričom - ako podotkol krajský súd, neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by hodnovernosť jeho tvrdení spochybňovali (pozn. súd v tejto súvislosti poukázal na tú okolnosť, že pri výsluchoch obvineného boli prítomné rôzne osoby). Pokiaľ ide o ďalšiu námietku obvineného, podľa ktorého bol v čase konania výsluchu pod vplyvom alkoholu, najvyšší súd upozorňuje, že obvinený po prvýkrát právne relevantným spôsobom vypovedal až takmer 24 hodín po svojom zadržaní (č. l. 50, 115). Napokon je treba uviesť, že o vine obvineného A. svedčili aj ďalšie dôkazy (okrem výpovede poškodenej D. A. a svedkyne Q. N. z prípravného konania, išlo sčasti aj o výpovede J. J. a J. E. a tiež závery znalcov PhDr. Dezidera Kolaja a MUDr. Danice Caisovej - Škultétyovej, podľa ktorých obvinený trpí thygatrofiou, tzn. sexuálnou deviáciou vyznačujúcou sa erotickou náklonnosťou k pokrvnej príbuznej), z ktorého dôvodu je uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. vylúčené.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi

prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Vychádzajúc z tých úvah najvyšší súd konštatuje, že námietky obvineného A. (podľa ktorých sa vychádzalo len z výpovedí z prípravného konania, neprihliadlo sa hlavne na zmenenú výpoveď poškodenej, resp. na jej správanie po spáchaní skutkov, resp. že závery znaleckých posudkov nesvedčia o jeho vine) mali rýdzo skutkový charakter, do ktorého dovolací súd podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. časť za bodkočiarkou zasahovať nemôže. Vychádzajúc z týchto skutočností dovolací súd dospel k záveru, že obvineným A. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.